

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 24 Μαΐου 2019
(OR. en)

9086/19

JEUN 73
SOC 348
EMPL 262
EDUC 235
SUSTDEV 80
DIGIT 92

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8754/19

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους νέους και το μέλλον της εργασίας

Επισυνάπτονται από τις αντιπροσωπείες τα συμπεράσματα για τους νέους και το μέλλον της εργασίας, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (EYCS) στις 22-23 Μαΐου 2019.

**Οι νέοι και το μέλλον της εργασίας
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου -**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ

1. Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027 αναγνωρίζει ότι οι νέοι αναλαμβάνουν οι ίδιοι τον έλεγχο της ζωής τους, συμβάλλουν στη θετική αλλαγή της κοινωνίας και εμπλουτίζουν τις φιλοδοξίες της ΕΕ, καθώς και ότι η πολιτική για τους νέους μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός χώρου, όπου οι νέοι θα αξιοποιούν τις ευκαιρίες και θα ενστερνίζονται τις ευρωπαϊκές αξίες. Δεδομένου του μεταβαλλόμενου εργασιακού τοπίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να στηρίζει την προσωπική ανάπτυξη των νέων, να τους βοηθήσει να καταστούν αυτόνομοι και σθεναροί και να τους εφοδιάσει με τους αναγκαίους πόρους για την συμμετοχή τους στην κοινωνία, συμβάλλοντας έτσι στην εξάλειψη της νεανικής φτώχειας και όλων των μορφών διακρίσεων καθώς και στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
2. «Το μέλλον της εργασίας» είναι ένας γενικός όρος που περιγράφει την εξέλιξη των επαγγελματιών μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα, όπως αυτή επηρεάζεται από ορισμένες τάσεις. Στο πλαίσιο της ΕΕ, όπου τα ζητήματα στον τομέα της νεολαίας είναι ετερογενή, «το μέλλον της εργασίας» εξαρτάται μεταξύ άλλων από τους ακόλουθους παράγοντες:
 - α) Τη δημογραφική αλλαγή, υπό την έννοια ότι η αύξηση του δείκτη οικονομικής εξάρτησης των ηλικιωμένων στην ΕΕ θα ασκήσει πίεση για αύξηση των επιπέδων παραγωγικότητας εκείνων που θα εισέλθουν στην αγορά εργασίας, προκειμένου να αντισταθμιστεί η συνταξιοδότηση έμπειρου εργατικού δυναμικού και να καλυφθεί η ανάγκη για συνεισφορά στις αυξανόμενες κοινωνικές δαπάνες, λόγω του πολυάριθμου πληθυσμού ηλικιωμένων. Παρόλο που δημιουργούνται νέες ευκαιρίες στην οικονομία της φροντίδας ηλικιωμένων, οι συγκεκριμένες εξελίξεις μπορεί να απαιτούν διάλογο σε θέματα δίκαιης μεταχείρισης μεταξύ των γενεών.

- β) Την πρόοδο στην τεχνολογία και την καινοτομία, όπως ενισχύεται και από την ψηφιακή ενιαία αγορά και τις πρωτοβουλίες έρευνας και ανάπτυξης της ΕΕ, η οποία αναμένεται να φέρει αύξηση της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην οικονομία και να καταστήσει ορισμένα επαγγέλματα απαρχαιωμένα, ενώ παράλληλα μπορεί να δημιουργηθούν ευκαιρίες απασχόλησης σε άλλους οικονομικούς τομείς. Προκειμένου να επωφεληθούν από τέτοιες μεταβολές, όλοι οι νέοι Ευρωπαίοι, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με λιγότερες ευκαιρίες, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς τυπική και μη τυπική εκπαίδευση για να βελτιώσουν το πλήρες φάσμα των δεξιοτήτων τους.
- γ) Την απαίτηση για υψηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Ήδη οι εργοδότες δυσκολεύονται να καλύψουν κενές θέσεις για επαγγέλματα ανωτέρου και μεσαίου επιπέδου, ενώ την ίδια στιγμή το εργατικό δυναμικό αποτελείται από άτομα με τρεις φορές χαμηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων από αυτές που διαθέτουν οι ανειδίκευτοι εργάτες¹. Εφόσον η ζήτηση για εργαζόμενους με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων μειώνεται όλο και περισσότερο, σε διαφορετικό βαθμό ανάμεσα στα κράτη μέλη, οι νέοι που εισέρχονται στην αγορά εργασίας θα χρειαστούν υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, που θα τους εφοδιάζουν με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης καθώς και συγκεκριμένες ψηφιακές, επαγγελματικές και προσωπικές δεξιότητες, που θα τους βοηθήσουν κατά τη διαχείριση των διάφορων μελλοντικών προοπτικών για την επαγγελματική σταδιοδρομία τους.
- δ) Την ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, όπου οι φιλοδοξίες της ΕΕ να μεταβεί σε ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα μπορεί να δημιουργήσει αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας για δεξιότητες που απαιτούνται σε τομείς όπως η ανανεώσιμη ενέργεια, οι περιβαλλοντικά βιώσιμες κατασκευαστικές μέθοδοι και η εκσυγχρονισμένη ή βιώσιμη γεωργία.
- ε) Την αύξηση στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες, στις οποίες η παραγωγή των αγαθών και των υπηρεσιών κατανέμεται σε όλες τις ηπείρους. Η διαδικασία διευκολύνεται περαιτέρω από την έλευση νέων μορφών απασχόλησης, όπως αυτές προκύπτουν, για παράδειγμα από την οικονομία των πλατφορμών που επηρεάζει την παραδοσιακή σχέση εργοδότη-εργαζόμενου, την εξέλιξη της αγοράς εργασίας και τη νομοθεσία για την απασχόληση. Προκλήσεις όπως η εισοδηματική ανασφάλεια, η έλλειψη κοινωνικής προστασίας, η φτώχεια των εργαζομένων, οι επισφαλείς συνθήκες εργασίας και η παρενόχληση στο χώρο εργασίας πρέπει να αντιμετωπίζονται.

¹ Eurostat (2018), έρευνα για το εργατικό δυναμικό της ΕΕ.

3. Οι νέοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση τείνουν να βλέπουν με φόβο και αβεβαιότητα τον μελλοντικό επαγγελματικό τους βίο². Η παρουσία τέτοιας δυσφορίας, ειδικά αν συνδυάζεται με επαγγελματική απόρριψη, με ζητήματα σχετικά με την ποιότητα του επαγγέλματος, με επισφαλή απασχόληση ή με κοινωνική πίεση για αναζήτηση και διατήρηση εργασίας, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη συναισθηματική κατάσταση των νέων, και να δημιουργήσει, ενδεχομένως, στους νέους Ευρωπαίους ψυχικά και σωματικά προβλήματα υγείας ή μεγαλύτερη ανησυχία³.
4. Η εμπειρία σήμερα με τις νέες μορφές απασχόλησης υποδηλώνει ότι στο μέλλον μπορεί να υπάρξει αύξηση των πιο ευέλικτων μορφών πρόσληψης εργαζομένων, με πιθανές θετικές επιπτώσεις στην κατανομή του εργατικού δυναμικού και στην προσωπική ευεξία για όσων επιλέξουν τον τρόπο ζωής του ελεύθερου επαγγελματία. Αντιθέτως, όταν νέοι –ιδίως εκείνοι με λιγότερες ευκαιρίες– τείνουν να επιλέγουν τέτοιες θέσεις εργασίας, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να εγκλωβίζονται σε προσωρινές χαμηλά αμειβόμενες θέσεις, με μικρή κάλυψη κοινωνικής προστασίας και χαμηλή πιθανότητα επαγγελματικής εξέλιξης.
5. Μια σταθερή βάση δεξιοτήτων και κατάλληλη καθοδήγηση, συνδυαζόμενες με καλής ποιότητας πληροφορίες για δεξιότητες και με υψηλού επιπέδου συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, που θα προσαρμόζονται και θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της δια βίου μάθησης, μπορούν να βοηθήσουν τους νέους να κάνουν επιτυχείς μεταβάσεις προς την αγορά εργασίας αλλά και εντός αυτής και να οικοδομήσουν ικανοποιητικές σταδιοδρομίες.
6. Στο πλαίσιο της εξασφάλισης μιας σταθερής γνωστικής βάσης, η προώθηση της διαμόρφωσης δεξιοτήτων που να ενισχύουν την αποτελεσματική χρήση και κατανόηση της τεχνολογίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για το εργασιακό περιβάλλον του μέλλοντος. Οι δεξιότητες δεν θα πρέπει να εστιάζουν μόνο στην άρτια γνώση των νέων τεχνολογιών αλλά και στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι τεχνολογίες αυτές μπορούν να βοηθήσουν στην άσκηση επιρροής στην κοινωνία. Καθώς αυξάνουν τις ικανότητες τους, προκειμένου να είναι σε θέση να επωφελούνται αποτελεσματικά από τη μεταβαλλόμενη φύση της απασχόλησης, οι νέοι Ευρωπαίοι θα πρέπει να διαθέτουν βασικές ικανότητες, συμπεριλαμβανομένων μη τεχνικών δεξιοτήτων που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την επίλυση προβλημάτων, την επικοινωνία, τις επιχειρηματικές δεξιότητες, την κριτική σκέψη, τη δημιουργική σκέψη, την προσωπική παρουσίαση και έκφραση και τη διαπραγμάτευση.

² Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2018), Αντιμετώπιση της κατάστασης και των προσδοκιών της νεολαίας, προετοιμασία για τη 2η συνάντηση της παγκόσμιας επιτροπής για το μέλλον της εργασίας.

³ Έκτος κύκλος διαρθρωμένου διαλόγου, θεματική έκθεση για τη νεολαία, στόχος αριθ. 5: Ψυχική υγεία και ευεξία (2018).

7. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων θεσπίζει για κάθε άνθρωπο το δικαίωμα «σε έγκαιρη και εξατομικευμένη συνδρομή με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών του για απασχόληση ή αυτοαπασχόληση. Αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα στήριξης για την αναζήτηση εργασίας, την κατάρτιση και την επανειδίκευση. Κάθε άνθρωπος δικαιούται να μεταφέρει τα δικαιώματά του όσον αφορά την κοινωνική προστασία και την κατάρτιση σε περίπτωση επαγγελματικής μετάβασης.» καθώς επίσης και το δικαίωμα σε δίκαιη και ίση μεταχείριση όσον αφορά τους όρους εργασίας, την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία και την κατάρτιση». Στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για το μέλλον της εργασίας, θα είναι, συνεπώς, ζωτικής σημασίας «οι νέοι [να] έχουν δικαίωμα σε συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία, άσκηση ή προσφορά εργασίας καλής ποιότητας εντός 4 μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την εκπαίδευση.»⁴.
8. Οι απόψεις και το όραμά της ευρωπαϊκής νεολαίας για εργασιακά ζητήματα, όπως αντικατοπτρίζονται στους στόχους για τη νεολαία –ιδίως στον στόχο αριθ. 7 «Ποιοτική απασχόληση για όλους»– έχουν ενσωματωθεί στη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027 και στο πρόγραμμα εργασιών για την περίοδο 2019-2021, που τη συνοδεύει.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ΟΤΙ

9. Οι μελλοντικές γενιές των νέων Ευρωπαίων θα εισέλθουν σε ένα εργασιακό τοπίο γεμάτο ευκαιρίες και προκλήσεις, σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο όπου η ΕΕ θα καταβάλει κάθε προσπάθεια να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών της και να αυξήσει, με τον τρόπο αυτό, την οικονομική της ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα της εργασίας και τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού, καθώς και να εξασφαλίσει ότι οι στόχοι, οι προσδοκίες και οι φιλοδοξίες των νέων θα γίνουν πραγματικότητα.
10. Η μεταβαλλόμενη φύση της εργασίας μπορεί να επηρεάσει θετικά τις ζωές των νέων Ευρωπαίων και των μελλοντικών γενεών. Ταυτόχρονα, είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι σχετικοί προβληματισμοί και συνέπειες όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις μορφές και το καθεστώς απασχόλησης, που συνοδεύουν τέτοιες μεταβολές, ειδικά όσον αφορά τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες που ενδεχομένως να έχουν χαμηλή ειδίκευση. Σε αυτό το πλαίσιο, υπάρχει ανάγκη για αύξηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης των νέων σχετικά με τις επιπτώσεις των διάφορων μορφών και καθεστώτων απασχόλησης.

⁴ Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, Κεφάλαιο I, Αρχή 4 «Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης» https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_el. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων υπογράφηκε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017 στη διάσκεψη κορυφής για κοινωνικά θέματα για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας.

11. Οι νέοι Ευρωπαίοι θεωρούν ότι η απασχόληση πρέπει να είναι μια από τις τρεις κορυφαίες προτεραιότητες της ΕΕ καθώς και ένας από τους τομείς όπου η ΕΕ χρειάζεται να αναλάβει δράση, προκειμένου να ενθαρρύνει τους νέους να εκφράζουν αλληλεγγύη⁵. Αυτό καταδεικνύει την κλίση των νέων προς μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση όσον αφορά τον μελλοντικό επαγγελματικό τους βίο.
12. Οι πρώτες θέσεις εργασίας θα πρέπει να δημιουργούν προϋποθέσεις για ικανοποιητική σταδιοδρομία ενθαρρύνοντας την ανοδική κοινωνική κινητικότητα, ειδικά για νέους με λιγότερες ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένων νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (EEAK). Σύμφωνα με την ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, συγκεκριμένα σύμφωνα με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης αριθ. 8 καθώς και με το στόχο για τη νεολαία αριθ.7, η αξιοπρεπής εργασία πρέπει να λογίζεται ως θεμιτή επιδίωξη για τους νέους, ξεκινώντας με τη πρώτη τους αμειβόμενη επαγγελματική εμπειρία.
13. Τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και οι νέοι χαμηλού μορφωτικού επιπέδου αναμένεται να παραμείνουν ευάλωτοι στο εργασιακό πλαίσιο του μέλλοντος, όπου οι μισθολογικές διαφορές ανάμεσα σε μέλη του εργατικού δυναμικού χαμηλού επιπέδου δεξιοτήτων και μέλη του εργατικού δυναμικού μεσαίου-υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ενδεχομένως να αυξηθούν, δημιουργώντας πιθανώς, με τον τρόπο αυτό, προκλήσεις όσον αφορά τη φτώχεια των εργαζομένων. Παρά την αριθμητική τους μείωση⁶, οι EEAK είναι ακόμα αρκετά ευάλωτοι και θα συνεχίσουν να επικουρούνται από τις εγγυήσεις για τη νεολαία⁷. Για όσους δεν καλύπτονται, οι διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων⁸ θα πρέπει να τους προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες να ενισχύσουν τις βασικές τους δεξιότητες και να καταφέρουν να πληρούν τα προσόντα που απαιτούνται από την αγορά εργασίας.
14. Η διασφάλιση της ομαλής μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και από τη μία εργασία σε άλλη, μαζί με τη διευκόλυνση της απασχόλησης των νέων, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των περιόδων ανεργίας, είναι ζωτικής σημασίας για την αποφυγή τραυματικών επιπτώσεων κατά τη σταδιοδρομία τους⁹.

⁵ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο αριθ. 455 σχετικά με την ευρωπαϊκή νεολαία (2018), έρευνα που διενεργήθηκε από το TNS Political & Social network κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού)

⁶ Το ποσοστό των EEAK για τις ηλικίες 15-29 μειώθηκε από το υψηλότερο ποσοστό όλων των εποχών 15,9% το 2012 στο 13,4% το 2017, σύμφωνα με τη Eurostat (Η βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Έκθεση της Eurostat για το 2018 σχετικά με την παρακολούθηση της σημειωθείσας προόδου όσον αφορά τις ΣΒΑ στο πλαίσιο της ΕΕ)

⁷ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1)

⁸ Σύσταση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους (ΕΕ C 484 της 24.12.2016, σ 1)

⁹ Eurofound (2017), Μακροχρόνια άνεργοι νέοι: Χαρακτηριστικά και πολιτικές απαντήσεις, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο.

15. Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις αξίες και τις πολιτικές που προωθούν την εργασία σε σχέση με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ίδιων των νέων, αλλά και σε σχέση με την ουσιαστική συμβολή στη γενική ευημερία του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο ζουν. Στο πλαίσιο αυτό, η βιώσιμη ανάπτυξη θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση των προσεγγίσεων για το μέλλον της εργασίας.
16. Υπάρχει συνεχής ανάγκη για προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις εργασίας για όλους τους νέους στο μέλλον και για λήψη μέτρων κατά όλων των μορφών των στερεοτύπων, που επηρεάζουν τις φιλοδοξίες των σημερινών παιδιών όσον αφορά την απασχόληση και περιορίζουν την πρόσβαση σε ορισμένες θέσεις εργασίας, ενώ παράλληλα διαιωνίζονται οι διακρίσεις και οι ανισότητες στην εκπαίδευση και την κατάρτιση καθώς και στην αγορά εργασίας.
17. Εκτός από την ανάπτυξη δεξιοτήτων, οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους έχουν, επίσης, θετικό αντίκτυπο στην ίδια τη ζωή των νέων, ιδίως εκείνων που έχουν λιγότερες ευκαιρίες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προβλημάτων ψυχικής υγείας ή συναισθηματικής φύσης που συνδέονται με την ανεργία ή με προβλήματα κατά τη διαδικασία αναζήτησης εργασίας.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ,

18. Να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στους νέους που διατρέχουν κίνδυνο περιθωριοποίησης ή διακρίσεων με βάση στοιχεία όπως η εθνοτική καταγωγή, το φύλο, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η αναπηρία, η θρησκεία, οι πεποιθήσεις ή η πολιτική γνώμη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποφυγή του αποκλεισμού όλων των νέων από τις αγορές εργασίας στο μέλλον.
19. Να στηρίζουν την πλήρη εφαρμογή της σύστασης για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις συνθήκες, τις πολιτικές και τα μέτρα σε εθνικό επίπεδο, κατά περίπτωση.
20. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, να προωθήσουν και να δώσουν προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις τόσο της τυπικής όσο και της μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με επίκεντρο την ανάπτυξη και την επικύρωση των βασικών ικανοτήτων που αποκτώνται από νέους σε διαφορετικά μαθησιακά πλαίσια, είτε πρόκειται για εκπαίδευση, εθελοντισμό, πρακτική άσκηση ή θέση εργασίας, με σκοπό να διευκολύνεται η αντιστοίχιση των εν λόγω ικανοτήτων με την αγορά εργασίας και τη μελλοντική ζήτηση εργατικού δυναμικού.

21. Να ενισχύσουν τη συνεργασία με γενικό στόχο την ικανοποίηση του δικαιώματος για ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση για όλα τα παιδιά και τους νέους, ιδίως όσον αφορά τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την αύξηση των ευκαιριών για ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και την εργασία για όλους τους νέους, συμπεριλαμβανομένων όσων συνοδεύουν τις οικογένειές τους που μετεγκαθίστανται για λόγους εργασίας σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ¹⁰.
22. Να δώσουν περισσότερο χώρο σε θέματα σχετικά με την απασχόληση κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων με τους νέους εντός και/ή εκτός των διαδικασιών του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία, προκειμένου να γίνουν περισσότερο κατανοητές οι ανησυχίες, τα συμφέροντα, οι προσδοκίες και οι ικανότητές τους. Είναι εξίσου σημαντικό τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων να καταστούν προσβάσιμα στους νέους, στους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και στους εργοδότες, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα δοθεί συνέχεια.
23. Να προωθήσουν την επιχειρηματικότητα των νέων, εστιάζοντας, μεταξύ άλλων, στην επιχειρηματική εκπαίδευση και κατάρτιση, στις υπηρεσίες παροχής συμβουλών, εποπτείας ή καθοδήγησης για νέους και, κατά περίπτωση, σε σχετικές δραστηριότητες στον τομέα των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα και η επιχειρηματικότητα χωρίς αποκλεισμούς θεωρούνται, επίσης, βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις για την εξασφάλιση της απασχόλησης των νέων από τους νέους, προωθώντας έτσι τις δραστηριότητες αλληλεγγύης.
24. Να προωθήσουν τη χρήση των πόρων που διατίθενται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία, της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων, του προγράμματος Erasmus + ή του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και των διάδοχων προγραμμάτων τους. Σε αυτό το πλαίσιο, να παράσχουν, όπου κρίνεται απαραίτητο, καθοδήγηση στους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των εν λόγω προγραμμάτων.
25. Κατά περίπτωση, να κάνουν χρήση των μέσων της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία, όπως της διαδικτυακής πλατφόρμας Youth Wiki ή του εργαλείου «Προγραμματισμός των μελλοντικών εθνικών δραστηριοτήτων» και των δραστηριοτήτων αμοιβαίας μάθησης για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, με σκοπό την προώθηση συγκεκριμένων πολιτικών λύσεων στο πλαίσιο της μελλοντικής μετάβασης των νέων στην εργασία.

¹⁰ Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, κεφάλαιο I, αρχή 1 (εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση) (ό.π. υποσημείωση 4)

26. Να στηρίζουν τις οργανώσεις νέων και άλλους σχετικούς παράγοντες στην προετοιμασία των νέων για την αποτελεσματική συμμετοχή τους σε διαδικασίες διαλόγου για τη νεολαία και για το πώς μπορούν να επωφεληθούν από τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους.
27. Να εξακολουθήσουν να στηρίζουν τους νέους σε περιπτώσεις όπου η ανεργία, οι επαγγελματικές προσδοκίες ή οι επαγγελματικές/εκπαιδευτικές επιλογές θα μπορούσαν να τους καταστήσουν στόχο των στερεότυπων των γενεών.
28. Να προωθήσουν διατομεακή πολιτική προσέγγιση κατά την αντιμετώπιση ζητημάτων απασχόλησης των νέων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.
29. Υπό το πρίσμα των εθνικών περιστάσεων, να βελτιώσουν την πρόσβαση των νέων στην κοινωνική προστασία, με τη βελτίωση, όπου απαιτείται, της ικανότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας να προσαρμόζονται στην πραγματικότητα των προοπτικών απασχόλησης των νέων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

30. Να αξιοποιήσει περαιτέρω τη θετική εμπειρία του πλαισίου Europass¹¹ και του πλαισίου Youthpass¹² για τον εντοπισμό και την ανάδειξη των δεξιοτήτων και των προσόντων των ατόμων, προκειμένου να αυξηθεί η προβολή της στους νέους Ευρωπαίους, ιδίως σε εκείνους με λιγότερες ευκαιρίες, ώστε να τους βοηθήσει να προβάλουν τις δεξιότητές τους και να αποκτήσουν πρόσβαση στις σχετικές θέσεις εργασίας.
31. Να προσφέρει καθοδήγηση σε εθνικές δομές διαχείρισης για την ευαισθητοποίηση των δυνητικών δικαιούχων όσον αφορά τον τρόπο χρήσης των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας κατά την προώθηση των ευκαιριών χρηματοδότησης για νέους από την ΕΕ.
32. Να δώσει προτεραιότητα στη δημιουργία συστημάτων για τη στήριξη της αρχής 1 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, σύμφωνα με την οποία «κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας»¹³.

¹¹ <https://europass.cedefop.europa.eu/el>

¹² <https://www.youthpass.eu/en/>

¹³ Ό.π., υποσημείωση αριθ. 10

33. Να εξακολουθήσει να διεξάγει πιο ποιοτική, ποσοτική και τεκμηριωμένη έρευνα βάσει δεδομένων ανά φύλο σχετικά με την κοινωνική κινητικότητα μεταξύ και εντός των γενεών, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους, καθώς και πιο ποιοτική έρευνα για τις στάσεις και τις ανησυχίες των νέων όσον αφορά τη μετάβαση στην απασχόληση, με σκοπό τη στήριξη της αποτελεσματικότητας των πολιτικών της ΕΕ για τη νεολαία σε θέματα απασχόλησης.
34. Να οργανώσει δραστηριότητες ή εκδηλώσεις αμοιβαίας μάθησης με εκπροσώπους του τομέα της νεολαίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των επιχειρηματικών οργανώσεων και των κυβερνήσεων, με σκοπό την αντιμετώπιση, σε διατομεακή βάση, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη νεολαία, των προκλήσεων και των ευκαιριών που θα φέρει το μέλλον της εργασίας για τους νέους Ευρωπαίους.
35. Να χρησιμοποιήσει όλα τα σχετικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συντονιστή της ΕΕ για τη νεολαία, όσον αφορά τις τάσεις που επηρεάζουν τη φύση της εργασίας, με σκοπό την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στη διατομεακή χάραξη πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.

ΚΑΛΕΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ¹⁴

36. Να υιοθετήσει ενεργή προσέγγιση όσον αφορά την εξασφάλιση της αποτελεσματικής αντιπροσώπευσης και συμμετοχής των νέων στον διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία και στις διαδικασίες του κοινωνικού διαλόγου, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε επίπεδο κρατών μελών καθώς και σε υποεθνικό επίπεδο, ενισχύοντας, με τον τρόπο αυτό, τη στενή συνεργασία με τις δημόσιες αρχές και τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους όσον αφορά πτυχές σχετικές με τον επαγγελματικό βίο των νέων.

¹⁴ Ως «τομέας νεολαίας της ΕΕ» γενικά θεωρείται το σύνολο των οργανώσεων, των εργαζόμενων στον τομέα της νεολαίας, των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, της κοινωνίας των νέων πολιτών ή λοιπών εμπειρογνομόνων που συμμετέχουν στην ανάπτυξη της πολιτικής για τη νεολαία, οι οποίοι πραγματοποιούν δραστηριότητες και έργα σχετικά με τη νεολαία στην ΕΕ.

37. Να συμβάλει στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης των νέων εργαζόμενων όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά την παρενόχληση στον χώρο εργασίας και όλες τις μορφές διακρίσεων, με σκοπό την προστασία των εκπαιδευτικών τους επιδιώξεων και της κατάρτισής τους στο πλαίσιο των εργασιακών απαιτήσεων.
38. Να λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της αγοράς εργασίας και των πληροφοριών για τις δεξιότητες, με σκοπό τη συνεχή ενίσχυση των μεθόδων των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους ως εργαλείου ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους.
39. Να προωθεί τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των νέων που κινδυνεύουν να περιθωριοποιηθούν στην αγορά εργασίας λόγω της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
40. Να συνεργαστεί με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, με σκοπό τη δημιουργία συμπράξεων σε εθνικό επίπεδο και να συμβάλει, με τον τρόπο αυτό, στην υλοποίηση των εγγυήσεων για τη νεολαία.
41. Να αξιοποιήσει τις διαθέσιμες ευκαιρίες σε επίπεδο ΕΕ καθώς και σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την αύξηση της ποιότητας των ευκαιριών στον τομέα των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση.
-

Εγκρίνοντας τα παρόντα συμπεράσματα, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ιδίως το ακόλουθο ψήφισμα καθώς και τα ακόλουθα συμπεράσματα και συστάσεις:

1. Σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία¹⁵
2. Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027¹⁶
3. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον ρόλο της νεολαίας στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στην ΕΕ¹⁷
4. Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το μέλλον της εργασίας: προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής¹⁸
5. Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το μέλλον της εργασίας: ηλεκτρονικές διευκολύνσεις (Making It e-Easy)¹⁹
6. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον ρόλο των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους στη στήριξη της ανάπτυξης βασικών δεξιοτήτων ζωής οι οποίες διευκολύνουν την επιτυχή μετάβασή τους στον ενήλικο και στον επαγγελματικό βίο και στην ενεργό συμμετοχή στα κοινά²⁰
7. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις έξυπνες κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους²¹
8. Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση²²
9. Σύσταση του Συμβουλίου για την παρακολούθηση των αποφοίτων²³
10. Σύσταση του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης²⁴
11. Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την προσέγγιση του οράματος για έναν ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης²⁵
12. Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους²⁶
13. Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων με σκοπό την κοινωνική τους ένταξη²⁷

¹⁵ EE 2013/C 120/01

¹⁶ EE 2018/C 456/01

¹⁷ EE 2018/C 196/04

¹⁸ Έγγρ. 10134/18

¹⁹ Έγγρ. 15506/17

²⁰ EE 2017/C 189/06

²¹ EE 2017/C 418/02

²² EE 2018/C 189/01

²³ EE 2017/C 423/01

²⁴ EE 2012/C 398/01

²⁵ EE 2018/C 195/04

²⁶ Έγγρ. 10134/18

²⁷ EE 2014/C 183/04